

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa "A." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w L.

przeciwko Fundacji P. w L.

o uznanie umowy darowizny za bezskuteczną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 listopada 2018 r., sygn. akt I AGa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 23 lutego 2016 r. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że uznał za bezskuteczną względem masy upadłości Przedsiębiorstwa „A.” Sp. z o. o. w upadłości likwidacyjnej w L. (dalej: „A.”) umowę darowizny zawartą w dniu 10 stycznia 2013 r. pomiędzy pozwaną Fundacją P. w L., a spółką A..

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwaną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że zachodzi oczywista zasadność skargi, ponieważ Sąd Apelacyjny dokonał w sposób oczywisty naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych jako podstawy kasacyjne przyjmując, że zaszły przesłanki do uznania skargi pauliańskiej powoda za zasadną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym,

że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, nie publ. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ.).

Z motywów zaskarżonego orzeczenia nie wynika, by Sąd Apelacyjny stwierdzając bezskuteczność umowy darowizny dokonał analizy przesłanek uprawniających Sąd do uwzględnienia skargi pauliańskiej wbrew orzecznictwu Sądu Najwyższego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, nie publ., z dnia 23 lipca 2003 r., II CKN 299/01, nie publ., z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, nie publ., z dnia 16 marca 2006 r. III CSK 8/06, OSNC 2006, nr 12, poz. 207, z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008 nr 1, poz. 20, z dnia 5 marca 2008 r., V CSK 471/07, nie publ., z dnia 11 maja 2012 r., II CSK 548/11, OSNC 2013, nr 3, poz. 19, i z dnia 27 kwietnia 2018 r., IV CSK 200/17, nie publ.). Nie wynika także, by Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wiążącej go z mocy art. 398²⁰ k.p.c. wykładni prawa dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 kwietnia 2018 r., IV CSK 200/17, uchylającym poprzednio wydany wyrok Sądu Apelacyjnego korzystny dla skarżącej. Ocena zrealizowania przesłanek uznania zaskarżonej czynności za bezskuteczną względem masy upadłości została przez Sąd Apelacyjny dokonana na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów, które Sąd ten uznał za wystarczające do uwzględnienia powództwa. Taka ocena materiału dowodowego nie może być w postępowaniu kasacyjnym - w którym Sąd Najwyższy jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego rozstrzygnięcia - kwestionowana (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.).

W konsekwencji analiza wniosku, na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, że stanowi ono konsekwencję jaskrawych błędów w podejmowanych działaniach procesowych czy wykładni prawa.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 3, art. 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 265).

jw